KOROSIYA
Apunu Poru natere Korosiya ragidai mu okamaga tapu
Oka gwede nene tapu ki kabuwai

Natere Korosiya ka natere mosi tawana Aisiya rabineya. Apunu Poru e eya ka natere ki eba umawa ko e waretai mosi tonopupu Keriso e yonai ika dimawagana ki nana. E waretai ika upiwagawa ki pokaiya iyapana dai Iyesu sumamupu ki sisiyai apunu Poru wainapupu ki pokere e oka yau pokaiya mu parautapu. E sisiya mete wainapupu da mu paunamugu ka kabuwa bera dai mete wenawagawa. Iyapana dai tagubu da Iyesu sumapamawa ragidai kaisi kwaetogomono ade aneya mu simaga tepapomono ki ka mu iya yadini.

Oka yau pokaiya ka apunu Poru natere Korosiya ragidai mu wade supasupatapu. Mu kaisi bo gwede mo inako mu mubo kasiyaramaga pokaiya kwaetagisi ki ka mu yawata kwaiya kayatagisi. Keriso e mena pokaiya ka Mamanuga God waira kunuma kuduba yamanapupu ade e mena pokaiya ka nu iya waunai yadamu.

Oka yau ka apunu Poru dibura rabineya tondawa ki makeya e okapupu.

Oka debai empamana ki kabuwai

Parau *1:1-8*
Keriso ka badidi maba *1:9-2:19*
Iya waunai Keriso bameya *2:20-4:6*

Parau siyarai *4:7-18*

1-2 Mamanuga God e eya iyapanaiyoma natere
Korosiya rabineya e nene idiwu. Wi sumaga
ragiragi kawaya Keriso sumapiyamu ki pokere
nau Poru ade nu sumanuga eyaka mena apunai
Simosi mete kina oka yau wi bamagau tonope-
mei. Mamanuga God e nau winesinibu ade nau
tonosinibu da nau Keriso Iyesu e bigabigai kwae-
sugana ki nana.
Wi paerega ki denai bita wibo wadamana ko
ki ka Mamanuga God e rikapupu deni mena wi
wadinibu bagi. E karako waitaniyoto da e wi nene
kwae-wena ki mibai wi naigida mena kataiwagi
wetawetara ade nuwabagi rabineya idiwoi.

Apunu Poru Mamanuga God paraupupu

3 Nu Kaiwawonuga Iyesu Keriso e yo nu Ma-
manuga God e bameya ka nu wi nene gurigurige-
mei ade wi nene e mete paraupemei.
4 Nu wi nene inako guri-gurigemei ki mibai ka
wi sumaga ragiragi kawaya Keriso Iyesu bameya
ki sisiyai nu wainamipi ade wi e iyapana-iyoma
mu kuduba mete nota kwari-kwarisitamiyamu
idiwu ki sisiyai nu mete wainamipi.
5 Wi inako idiwu mibai ka Mamanuga God
gwede bagi kawaya wi nene winepupu kunumau
tapu ki wi notapiyamu nawanai idiwu. Wi
Keriso e yonai mibai bagi kawaya ki wauneya
wainamupu makeya ki ka wi puyo wadamana
yonai ki mete wainamupu.
6 Wi paerega ki denai bita wibo wada-mana
ko ki ka Mamanuga God e rikapupu deni mena
wi wadinibu bagi. E wi nene inako kwaewena

ki sisiyai wi paunagau kawayawena kayawena
ade e kwaewena ki mibai wi naigida mena
kataigubu wetawetara. Ko ki maba ka Keriso
e yonai bagi kawaya karako tawana tawana
kuduba, madega kauwagau madega posiwagau
inako mete kawayawagau kayawagau.
7 Nu waretanuga sumanuga eyaka mena apunai
Epapurasi e yabiri ika bauwena Keriso e yonai wi
nidibu. E ka nu waitanuga apunai. Nu eba iwei ki
ka e nu watanuga wadau Keriso e yonai iyapana
tadeyau umau.
8 Wi Mamanuga God e Keyai ki kasiyarai
pokaiya deni deni nota kwarikwarisiwagamu
idiwu ki sisiyai e nu nidibu,
9 ki pokere nu wi sisiyaga ki wainamipi idiweya
kebomeya da karako ka nu wi eba notagoganimpi
ko nu maramara wi nene gurigurigemei. Nu Ma-
manuga God kabuwapemei da e nuwaiya badidi
wainapiyau ki notai kuduba e wi kabuwaniyoto
manako wi nota ki naigida mena kataiwagi. Ade
nu e kabuwapemei da e eya Keyai tonopoto wi ra-
binagau tanai miniyoto siwa da wi e notai pokaiya
e eya katai kuduba ki mete kataiwagi.
10 Wi e katai ki kataiwagi ki ka Mamanuga God
e nuwaiya wi badidi maba idiwana waina-piyau
ki wi maramara inako mena idiwoi manako e
uburoto wi mamamaga yagisi. Wi inako idiwoi
ki ka wi iyaga mibai ebo ebo kiroto manako wi
notaga Mamanuga God bameya ki kawaya-yagisi
da wi e naigida mena kataipu-muri wetawetara.
11 Nu ade guri-gurigemei da Mamanuga God e
ebo tanai kasiyarai kawaya wi negeni da bita ebo
ebo wi bamagau baiyogono ki ka wi kwarisiwagi

giruru maba kobaiya teteiwagi buridere baiwagi
manako e kasiyarai pokaiya ragiragi kawaya ubu-
moi.
12 Wi inako kwaiwogoi ki ka wi mibi mama-
mai Mamanuga God parau-piyoi, mibai ka e iya-
panaiyoma nene puyo winepupu nakapupu ki
puyoi e wi mete wadamana ki nana winenibu da
wi e gari rabineya e eya tanai bagi kawaya ki
rabineya idiwana ki nana.
13-14 Sisipu kasiyarai nu umanibu dokodoko ki
e rikapupu tenibu e eya Gubagai nuwaiya po
apunai ki e gari rabineya nu nakanibu. E Gubagai
nu nene badidi kwaewena ki pokaiya ka e nu
rikanibu e eya munuiyoma nidibu manako nu
biginuga kuduba ki e deni mena surupupu nota-
gogapupu.

Keriso e ka kawaya esida

15 Nu Mamanuga God nu yabunugere eba em-
pemei ko e eya Gubagai Keriso ki e nu empemei. E
ka e eya Mamai maba. E ka e eya Mamai nunupu
wetawetara. E ka Mamanuga God e Gubagai
amu suwakarai ko gwedegwede kuduba ka ewa
mataratagubu.
16 Gwedegwede kuduba kunumau ade wairau
ki nu empemei ade eba empemei yo kunuma
kawakawai yo kunuma kaiwawoi yo kunuma
kasiyarai mete kina ki mu kuduba ka Mamanuga
God ubupu e Gubagai mena pokaiya yamanatapu.
Gwedegwede kuduba marai kawai wenatagubu
ka Keriso e nene ade e pokaiya ka mu makeya
makeya matara-tagubu.
17 Gwedegwede kuduba pa mena makeya ki
ka Keriso ika tondawa. E idai pokaiya ka

e gwedegwede kuduba yamanatapu ki tetapu dibitapu manako mubo mubo watamugu watamugu nakatapu ade e kasiyarai pokaiya kinkinatapu.

18 Nu e sumapemei ragidai nu ka e idai yo e kerarai yo e midi kwakwarepui inako ko e eya ka debai. E mena ka iya kerarai. Gwedegwede kuduba popotagubu mu paunamugu ka e mena yabiri iyawena kipu ubupu manako e iya yawatai mebu. Ki pokere karako, gwedegwede popai ade iyaiya kuduba ki e raurutapu yabiri tondau.

19 Mamanuga God e ebo nuwaiya wainapupu da baganai ki pokere e eya Gubagai e ebo kiyabui ade e ebo nuwai notai ki kuduba kwebu.

20 Kunumau wairau ka nu naiya Mamanuga God e iyaraiyoma idiweya ko Mamanuga God e wainapupu da baganai ki pokere e Gubagai ripa korosi kawareya powena e darai nu nene kawapu ki pokaiya ka e nu ripanuga teyapu manako tenibu dobonibu e yamanai kuduba e bameya ade baigamana ki nana ki yawatai mebu.

21 Naiya ka wi yawata kwaiya kaigubu wi beraga berokoi ebo ebo notapamawa kwaigamawa manako ki pokaiya ka wi Mamanuga God e gari tagaiya e iyaraiyoma idiwa.

22 Ko karako, e Gubagai e midi kwakwarepui ripa korosi kawareya wi nene tapu powena ki pokaiya ka e eya munuiyoma wi nidibu. Aita ewa ka wi e pokaiya wi paerega pa mena e yabareya yabara-yabara ubumuri ko nima mo eba baiyagisi wi nidiyoto wirawira.

23 Mama-nuga God e munuiyoma wi nidibu ki pokere wi wauneya Keriso suma-pamawa ki

maba wi karako mete kina wi sumaga bebeda maba inako kaupu-muri ragiragi kawaya ubumoi. Wi Mamanuga God e yonai bagi kawaya wauneya wainamupu makeya ki ka wi puyoga e winepupu kunumau wi nene nakapupu ki sisiyai wi mete wainamupu nawanai idiwa. Ki pokere wi karako ragiragi kawaya inako ubumoi ki ka iyapana eba baitagisi wi nukenimoto bo wi puyoga wadamana nawanai idiwu ki notai meyomoto puru. Pa mena. Iyesu e yonai bagi kawaya ki karako tawana tawana, madega kauwagau madega posiwagau ki kawayawagau kayawagau. Mamanuga God ubupu nau Poru wine-sinibu da nau yona ki iyapana tadeyana kabukabuwa ki nana tonosinibu.

Apunu Poru suma ragidai togitamiyawa

24 Nau karako mamama wainapakani mibai ka nau wi nene makarisugakani bita wadakani. Keriso yewe wairau tondawa ki ka e sumapemei ragidai nu nene bita makari ade nuwaboya mete bananapiyawa, ko bita ki ka eba kewo-wena ko e badidi bananapiyawa ki maba nau mete karako inako banana-poni yaroni da kewoyagisi.

25 Nau e bigabigai kwaesugana ade e yonai kuduba wi nidiyana da wi naigida mena kataigamana wetawetara ki nana ka Mamanuga God nau winesinibu tonosinibu.

26 Naiya takari kawaya iyapana wenatagamawa popotagamawa ade wenatagamawa popotagamawa kebomawa da karako ka iyapana tawana tawana idiwu ki mu bamamugu Mamanuga God e yonai wekepupu ki mu eba kataitagubu. Ko

karako ka Mamanuga God yona ki matarapupu e
ebo iyapanaiyoma nu kabuwanibu.
27 E ebo nuwaiya wainapupu da baganai
ki pokere e yonai bagi kawaya naiya eba
matarapupu ki e iyapana kwaiyanai ragidai
wi mete kabuwaniyana ki nana wainapupu.
Yona wekewekei ki mibai ka yau kena; Keriso wi
rabinagau tondau ki pokere aita ewa ka wi mete
kina Mamanuga God e eya tanai bagi kawaya ki
rabineya idiwoi.
28 Nu nuwanugu ka iyapana kuduba Keriso
pokaiya supasupai bagi mena Mamanuga God e
yabareya ubumana ki nana, ki pokere e ebo katai
negebu ki pokaiya ka nu ubumei e yonai iyapana
tawana tawana idiwu ki kabuwa-tamemei ade
togitamemei.
29 Iyapana bagi supasupai mena idiwana ki
nana ka Keriso kasiyara nau tegebu. Kasi-
yara ki pokaiya ka nau upisugakani ade muya
nunurakani.

2

1 Wi yo tawana Raodikeya ragidai yo iyapana
dai mete kina nau kiyabuni eba emupu ragidai
ki wi nene ka nau ragiragi kawaya upisugakani
muya nunurakani, ko ki sisiyai nau karako wi
nidiyani.
2 Nau ragiragi kawaya wi nene inako upisug-
akani ki mibai ka nau nuwaneya wi waitaniyana
kasiyara negeyana da wi ewapuru eyaka mena
deni deni nota kwarikwarisi kasiwaraigamana
idiwana ki nana. Wi inako idiwoi ki pokaiya ka
wi nuwaga notaga wirayagisi da Keriso wi nene

bagi kawaya kwaewena ki mibai wi naigida mena
kataiwagi wetawetara. Mamanuga God e notai
naiya wekepupu ki mibai kuduba ka Keriso e
mena bameya.
3 E pokaiya ka Mamanuga God e eya notai ade
e katai bagi kawaya naiya wekepupu ki matara-
piyau.
4 Nau yona yau wi nidiyakani ki mibai ka nau
eba nuwaneya iyapana dai baitagisi dayaya yonai
pokaiya wi nuwaga notaga wirapomoto.
5 Kwakwarepu pokaiya ka nau yo wi karako
nubo nubo idiwei ko nau nuwani notani pokaiya
ka nau wi mete eyaka mena ika idiwei. Wi
ragiragi kawaya wi nuwaga notaga eyaka mena
Keriso sumapiyamu ade e yonai wagubu ki
makeya makeya kwaiwagamu ki sisiyai nau
wainapuwani ki pokere nau rabinani bagiwena
mamamasugakani.

Iya kuduba ka Keriso bameya

6 Wi Keriso Iyesu sumamupu ade wi Kaiwawoga
e simupu ki pokere e naureya ragiragi kawaya
ubumoi.
7 Wi inako ubumoi ki ka wi iyaga ripa witai
waira rabineya supu ragiragi kawaya uburau ki
maba uburono. Ade wi bebeda nunumu tawa
kawareya wadamu ki maba ka wi iyaga tawa
maba Keriso kawareya wadumuri. Wi Keriso
e yonai naiya kabuwanimpu ki naigida mena
wadumuri doko sumapiyoi ki ka wi sumaga ragi-
ragiyagisi kawayayagisi manako Mamanuga God
e paraupamana notai ki wi rabinagau posiyagisi.
8 Wi yabuga naigida kwarisiyagisi da iyapana
eba baitagisi yona kororai mibai pa mena

tagisi wi beranimoto wi kerapugau yadini manako mu kabuwa-maga ki kawayayagisi wi umaniyoto dokodoko. Iyapana baitagisi inako togomono ki ka eba Keriso bauwena mu kabuwatapu ki makeya mu tagamu ko mu mubo ripakwarakwaramuguma naiya kwaetagamawa kebomawa kabuwa-tampu ade kunuma kasiyarai yo kunuma kaiwawoi badidi maba kabuwatamiyamu ki mena makeya makeya mu kwae-tagamu.

9 Mamanuga God ubupu e eya nuwai notai ade e eya iyai kuduba e Gubagai kwebu manako e Gubagai kawapu iyapana kaina nu maba yewe wairau wenawena.

10 Ki pokere, wi e naureya e mete eyaka mena idiwu ki ka e iyai kuduba ki wi mete wadumupu kewowena. Kunuma kawakawai yo kunuma kasiyarai kuduba ka erida ko Keriso e ka mu kawarimugu esida.

11 Diyu ragidai ka gora pokaiya mu mubo idamugere mu kwakwarepumaga wakapiyamu. Ko wi ka eba wi kwa-kwarepuga wakamupu ko wi ka Keriso sumapiyamu e naureya idiwu ragidai ki pokere wi nuwaga notaga yo wi kwakwarepuga bigi posiwena umanibu dokodoko ki kuduba e rikapupu.

12 Nu Keriso e si pokaiya siruwaigibi makeya ki ka nu e mete popoigibi manako e urubau supu ki maba nu awana rabineya sumipi. Ade nu awana rabineya kimpi ubumpi ki ka e Mamanuga God e kasiyarai pokaiya iyawena kipu ubupu ki maba ka nu e kasiyarai sumamipi ki pokaiya ka nu e mete ewapuru iyaigibi kimpi ubumpi.

13 Iyapana kwaiyanai ragidai wi ka naiya Ma-
manuga God e gorai tapu ki wi eba kataigubu. Wi
bigi rabineya idiwa ki pokere wi keyaiga ka iya-
pana popai ki maba powena ukwarawa. Ko Keriso
iyawena kipu ubupu ki pokaiya ka Mamanuga
God wi iya waunai negebu. Nu biginuga kuduba
ki e surupupu notagogapupu.
14 Nu paeremipi e gorai raurumipi ki pokere
nu paerenuga bimbinai nu nubo wadamana ki
e ororeya mena okapupu nu nawananuga tapu.
Ko nu paerenuga ki bimbinai kuduba ka Keriso
ripa korosi naureya nu nene powena ki pokaiya
rikapupu kewowena.
15 Ripa korosi kawareya ka Keriso kunuma
kawakawai yo kunuma kasiyarai yo kunuma
kaiwawoi ki kuduba raurutapu manako
mu kasiyara-maga taorotapu mu muga
umatapu dokodoko e eweya nakatapu manako
gwedegwede kuduba paunamugu mibi
midimamai tagebu waratapu kayawena.
16 Iyesu e iyaraiyoma kuduba raurutapu ke-
wowena ki pokere iyapana mo eba baiyagisi kaisi
yonai yagisi ke; ‘Bani yau kupumuri ko yau eba
kupu-muri, awana yau kubamuri ko yau eba
kubamuri, poraga yau poragaiwagi ko yau eba
poragaiwagi, siragamu yau mamamapumuri ko
yau eba mamama-pumuri, ade aiyata marai yau
wiwirapu-muri ko yau eba wiwirapumuri.’ Iya-
pana mo eba baiyagisi gora ebo ebo inako wi
kabuwaniyoto. Pa mena.
17 Naiya ka gora inako ki mibai mete kina ko ki
kuduba ka ewa badidi wenawagana ki keyakeyai.
Ko ewa badidi wenawagana ki mibai ka Keriso e

eya bauwena.
18 Iyapana mo baiyagisi yagisi da e waro were
gwede mo empupu ki pokaiya e aneya kunumau
idiwu mu simaga tepapiyau ade kaisi ragiragi
kawaya mete kwaewagau, e inako yagisi ki ka wi e
naigida mena empiyoi kwaenda e uburoto wi no-
taga wirapoto manako wi puyoga ewa wadamana
nawanai idiwu ki wi paerepumuri. Iyapana mo
bai-yagisi inako yagisi ki ka e bani wi yabugau ki
pokere e kaisi kwaewagau ade e eya si kaupiyau,
ko e eya rabineya ka e kawai gisipiyau. E waira
yau notai pokaiya kwaewagau yabara kawa-
kawarawagau.
19 Nu ka Keriso e idai yo e kerarai yo e midi
kwakwarepui kuduba inako, ko e eya ka debai.
Ko iyapana yabara kawakawaratagamu idiwu
mu ka eba nu yabiyabirinuga apunai Keriso e
naureya idiwu ko mu paeperetagubu mu mubo
mena idiwu. Ko nu katainugu da nu ka Keriso
wadimipi e naureya idiwei ragidai. E nu tenibu
dibinibu manako Mamanuga God e nuwaiya ba-
didi wainapiyau ki makeya makeya ka Keriso e
midi kwakwarepui ki kawayawagau yarau.
20 Keriso powena ki ka wi e mete popoigubu
manako kunuma kasiyarai ebo ebo naiya
umanibu dokodoko ki kasiyarai ka Keriso
rikapupu kewowena. Ko wi badidi pokere iya
naiya idiwa ki maba karako mete inako idiwana
wainapiyamu? Wi badidi pokere waira yau kaisi
kwaiwagamu, iwagamu ke;
21 ‘Ki eba wadumuri bo ki eba kupumuri bo ki
eba geyapumuri?’
22 Gora inako ki ka iyapana kaina mu mubo

umunu-mugu tagamu, ko ki ka waira yau e notai
ki pokere mara eba rowarowa uburono manako
ewa ade gogayagisi.
23 Wi gora ki kwaetagamu ragidai emitamuri
ki ka wi notaga bani yagisi ke; ‘Mu ka supa-
supai kwaetagamu ragidai,’ mibai ka mu bagi
kawaya guriguritagamu, mu aneya simaga tepa-
piyamu, mu muga simaga kau-piyamu, mu kaisi
pokaiya mu muga midimaga kwakwarepumaga
Mamanuga God nene makari kweyamu, mu in-
ako kwaetagamu. Ko mu gora-maga inako kwae-
tagamu ki kasiyarai pa mena mibai ka nota
berokoi ebo ebo notapemei bigi kwaigemei ki
kwaitana ka kaisi ki eba bodapoto. Pa mena.

3

1 Mamanuga God e wagubu umuneya Keriso
iyawena kipu ubupu ki pokaiya ka wi e mete
ewapuru inako iyaigubu kimpu ubumpu iya wau-
nai wadumupu. Keriso karako kunumau Ma-
manuga God e idai garu deneya tondau ki pokere
wi nuwaga notaga kunuma iyai usi ki mena no-
tapiyoi idiwoi.
2 Wi nuwaga notaga gwedegwede usi kunumau
ki mena notapiyoi ko eba wi notaga waira yau
gwedegwedei ki kawareya ukworono,
3 mibai ka wi iyaga oragai ki wana kewowena
ko wi iyaga waunai ka karako Keriso e naureya
Mamanuga God bameya wekewena ko ewa were
matarayagisi.
4 Wi iyaga mibai ka Keriso ki pokere e ade
wirayagisi baiyagisi makeya ki ka wi iyaga ki

matarayagisi manako wi e mete ewapuru e taneya
idiwoi.

Iya waunai ade iya oragai ki yonai

5 Ki pokere waira yau kerapu wade-wadei wi
nuwaga notaga tainipiyau ki kuduba wi deni
mena tagararapumuri. Iyapana taku maba asusu
yabayababa igida yauda kwaetagamu iwu ade
didiwa ukwapamu ki mu maba wi inako eba
kwaiwogoi iwoi, midimama berai ki wi mete
eba kwaiwogoi, gwedegwede empiyamu ki wi
yabuga kawareya eba midiyayogono poisiyasiyai
wainapiyoi, nota berokoi eba notapiyoi, ade
eba kapoiwogoi wi kowaguma gwedegwede-
maga mete eba taisi teyateyamaiwogoi. Iyapana
nima kapoiwagau ade e kowaiyoma mu
gwedegwedemaga taisi teyateyamawagau ki e
notai ka iyapana daisusu bo momorapa ade dai
mete kina inako bamamugu buburitagamu ki mu
notamaga maba.
6 Iyapana gwedewau inako kwaetogomono
ki ka Mamanuga God e nuwai mu bamamugu
pupuyogono tondono.
7 Wi naiya iyapana ki mete idiwa ade mu badidi
kwaetagamawa ki wi mete inako kwaigamawa.
8 Ko karako gagaya yo nuwapupu yo yanuwe yo
kira kasiwara yo ade wi kowaguma keitamiyamu,
bera kudubi kwaki inako ki kuduba wi karako
kamadumuri ko eba kwaiwogoi.
9 Wi beraga oragai kwaiwagamawa da mana-
maigubu ki wi midiga tatamai oragai rikapiyamu
ki maba wi beraga oragai ki deni mena rikamupu
kewo-wena ki pokere deni deni eba bera kasi-
waraiwogoi.

10 Wi iyaga waunai ki wi midiga tatamai wau-
nai umamu ki maba wi ororeya mena umamupu
kewowena. Iya waunai ki kerarai ka Mamanuga
God e mena. E nuwaiya ka wi e naigida mena
kataipamana wetawetara ki nana wainapiyau ki
pokere e wi nuwaga notaga kawareya kawareya
wirawirapono tondono da wi nuwaga notaga e
nuwai notai maba wenapoto taniyagisi.
11 Diyu ragidai ade iyapana kwaiyanai,
kwakwarepunuga wakamipi ragidai ade eba
wakamupu ragidai, katai ragidai ade notababa
ragidai, bigabiga ragidai ade pakasi ragidai,
Keriso pokaiya ka nu kuduba nu kiyabunuga
eyaka mena. Keriso nu kuduba rabinanugu
tondau. E ka nu yabiyabirinuga ki pokere
Mamanuga God nu eminiyau ki ka e Keriso e
eya nu rabinanugu tondau ki empiyau.
12 Wi ka Mamanuga God e munui-yoma. E
nuwaiya po wiyo ade e wi winenibu da wi kuduba
ka e eya nene, ki pokere wi kowaguma mu
nuwaboya-maga mete wainapiyoi waitatamiyoi
ade eba yabara kawakawaraiwogoi ko kwarisi-
wagi wi kowaguma mete wiwira-tamiyoi. Ade
wi notaga pakarayagisi eba diriwa diriwa kwai-
wogoi. Wi nota inako ki mena tepumuri wi midiga
tatamai umamu ki maba umamuri,
13 manako moyamoyakai maba idiwoi.

Wi paunagau iyapana mosi e waretai
kwaewena siyasiya e bameya ki nota-piyau
tondau ki ka e waretai badidi paerepupu ki e deni
mena notagogapoto. Nu Kaiwawonuga ubupu
nu paerenuga empupu deni mena surupupu
notagoga-pupu ki maba ka wi mete kina ubumuri

wi kowaguma mu paeremaga notagoga-pumuri
ade mu mete ubumoto wi paerega ki mete
notagogapomoto.
14 Wi inako kwaiwogoi ki ka bagi kawaya ko ki
ka ade maraitau. Wi deni deni nota kwarikwarisi
kasiwaraiwogoi idiwoi ki ka kawaya esida. Nota
kwarikwarisi ki notai pokaiya ka wi rabinaga
eyaka-menayagisi. Iya inako ki ka supasupai bagi
kawaya.
15 Wi ka Keriso e eya idai yo e kerarai yo ade
e midi kwakwarepui inako ko e wi winenibu da
wi nuwabagi rabineya e naureya eyaka mena
idiwana ki nana. Ki pokere wi eyaka eyaka
nuwabagi ki wadumuri doko wi rabinagau
tamuri tondono manako e uburono wi badidi
kabuwaniyono ki mena wi makeya makeya
kwaiwogoi idiwoi. Keriso wi nene badidi
kwaewena ki denai e paraupiyoi.
16 Keriso e yonai tanai kawaya wi rabinagau
tawayagisi ki ka bagi kawaya manako e notai
pokaiya ka wi deni deni kabuwa kasiwaraiwogoi
idiwoi. Mamanuga God paraupiyoi ade umayo
bagi bagi ebo ebo ki pokaiya e si mete esida tepa-
piyoi.
17 Wi upi kiyabui ebo ebo iwogoi bo kwaiwogoi
ki ka wi nu Kaiwawonuga Iyesu e mena si pokaiya
inako kwaiwogoi ade e mena pokaiya gwede-
gwede kuduba nene Mamanuga God paraupiyoi.

Iyapana tawa eyaka mena rabineya badidi maba idiwana ki yonai

18 Ridi, kau nobomogi mete kina ki kau kwaris-
inuwagi e kobaiya tondowa wiwirapiyowa. Nu
Kaiwawonuga e yabuiya ki ka iya supasupai.

19 Apunu, kau wainagi mete kina ki kau e
naigida mena nota kwarikwarisi-piyowa ko eba
bonana ragiragipiyowa.

20 Munu rasi, wi inaguma mamaguma badidi
tagamu ki wi maramara mu umunumaga wadoi
makeya makeya kwaiwogoi. Nu Mamanuga God
e yabuiya ki ka iya supasupai.

21 Ina mama, wi munuguma eba bonana ra-
giragitamiyoi da mu gagaya-tagisi manako mu
notamaga kauyagisi.

22 Bigabiga ragidai, wi kawakawai-guma mu
umunumaga maramara wadoi makeya makeya
kwaiwogoi ko eba mu ubumana eminimana wi
werega taga-mana ki pokere wi inako kwaiwogoi
mu umunumaga wadoi. Wi ka Keriso e bigabi-
gaiyoma mibai ki pokere nu Kaiwawonuga wi-
wirapamana ki nana ka wi e nuwaiya badidi
wainapiyau ki mena notapiyoi manako makeya
makeya kwaiwogoi.

23 Wi gwedegwede kuduba kwaiwagamu ki ka
wi nuwaga notaga eyaka mena pokaiya upiwogoi,
mibai ka wi eba iyapana kaina mu nene upi-
wagamu ko wi nu Kaiwawonuga e nene upi-
wagamu.

24 Wi nota yau mena notapiyoi; ‘Keriso e mena
ka nu kawai-nuga ade nu e mena bigabigai
kwaigemei’. Wi e sumapiyamu ki pokere e puyo
wi nene winepupu tapu ki e aita ewa denai
makeya makeya wi negeni.

25 Ko iyapana nima berokoi kwaewagau ki ka e
denai berokoi bananapoto, mibai ka Mamanuga
God nu kuduba eminiyau denai makeya makeya

nu negeyau. Iyapana nima supasupai kwaewagau ki ka e denai bagi bananapoto, ade iyapana nima berokoi kwaewagau ki ka e denai berokoi bananapoto.

4

1 Kawakawai ragidai, wi bigabigaguma wi nene upitagamu ki mu denimaga eba wakitapumuri bo wadu-muri doko ko mu bamamugu bagi supasupai mena kwaiwogoi. Wainapu-muri; Wi wiga Kawaiga mete usi kunumau tondau.

Nu naigida mena idiwana ki yonai

2 Mamanuga God bameya maramara guriguriwogoi ade e paraupiyoi. Yabu yabu idiwoi.

3 Wi nu nene mete guri-guriwogoi da Mamanuga God nu wata negeni manako e Keriso pokaiya badidi kwaewagana e ebo notapiyawa ki yonai bagi kawaya nu matarapamu iyapana tadeyomu kabukabuwa iwomu. Nau yona ki suwegekeya ki pokere iyapana nau wadisinimpu diburasinimpu,

4 ko Mamanuga God e nau winesinibu da nau e yonai ki matarau suwagana ki nana, ki pokere wi karako nau nene mete guriguriwogoi da nau e yonai ki mataraponi makeya makeya supasupai mena dimasugoni.

5 Wi suma eba sumatagamu ragidai mu paunamugu idiwu ki pokere mu bamamugu supasupai mena iwogoi kwaiwogoi. Mu ubumoto Mamanuga God e yonai iwagamana watai mo wi negeni ki ka wi mara ki eba paerepu-muri ko e yonai iyapana ki tadeyoi kabukabuwa.

6 Wi maramara yona mibai supasupai mena
inako iwogoi ki ka iyapana wi yonaga ki waina-
pamana mena wainapomono manako mu manu
mosi wi manunimoto ki ka wi ubumuri denai
supasupai mena mu tademuri.

Parau siyarai

7 Nu Kaiwawonuga e upi nu mete ragiragi
kawaya kwaigemei apunai, nu nuwanugu po
apunai Taikikasi, ki e wi bamagau tonopakani da
e ika baiyagisi ki ka e nau badidi maba tondakani
ki sisiyai kuduba wi nidini.
8 E wi bamagau tonopakani da nu yewe badidi
maba upigemei ki yonai e wi kabuwaniyoto man-
ako wi toginiyoto kasiyara negeni.
9 Wi wiga iyapanaga apunu Onesimasi ki e nau
apunu Taikikasi mete ewapuru wi bamagau tono-
tamakani. Nu nuwa-nugu po eyo mibai ka e Iyesu
upi ragiragi kawaya deni mena kwaewagau. Mu
ika baitagisi ki ka mu tawana yau rabineya badidi
wenawagau ki sisiyai wi mete nidini.
10 Nau mete ewapuru diburaigibi idiwei apunai
Aristakasi ade apunu Banabasi e gurabai Maki
mete kina ki mu wi bamagau parautagamu.
Apunu Maki wi bamagau baiyagisi ki ka wi
naigida mena e wiwirapumuri, ko yona ki wi
ororeya mena kataigubu kewo-wena.
11 Apunu Diyosuwa si daikere ka Diyastasi e
mete kina parau wi bamagau tonopiyau. Diyu
ragidai karako Iyesu sumapiyamu mu pauna-
mugu ka apunu apeya eyaka ki mu mena nau
waita-siniyamu Mamanuga God e gari rabineya
idiwana ki upi nau mete kwaigemei. Mu kawaya

daganani nau waitasiniyamu ki pokere nau mu
mamamamaga suwagakani.

12 Wi iyapanaga mosi, Keriso Iyesu e upi
kwaewagau apunai Epapurasi, ki e mete kina
wi parauniyau. E Mamanuga God bameya
ragiragi kawaya wi nene maramara kawareya
kawareya guriguri-wagau da eba wi notaga munu
rasi mu notamaga maba idiwana ki nana ko wi
notaga eyaka mena ragiragi kawaya Mamanuga
God e nuwaiya badidi notapiyau ki mena wi
kataigamana ade makeya makeya kwaigamana
ki nana.
13 Apunu Epapurasi e uburau wi nene ade
natere Raodikeya yo natere Iraporisi ragidai
ki mu nene mete kina inako ragiragi kawaya
kwaewagau. Ko ki nau naubo yabunere em-
puwani ki pokere wi kabuwaniyakani yau kena.
14 Nu waretanuga iyapana muramura-tamiyau
apunai Ruki ade apunu Demasi mete kina mu wi
mete parauniyamu.

15 Nu sumanuga eyaka mena ragidai natere
Raodikeya rabineya idiwu ade ridi Nimpa e
tawaiya Mamanuga God nene dibipiyamu ragidai
kuduba mete kina ki wi nau parauni yau mu tade-
muri.

16 Wi nau okani yau iyabapumuri kewoyagisi ki
ka wi oka yau wadumuri kaiwagi nu sumanuga
eyaka mena ragidai tawana Raodikeya rabineya
Mamanuga God nene dibipiyamu idiwu ki mu ba-
mamugu mete iyabapumuri. Ade nau okani mosi
mu bamamugu tonopuwani ki wi mete iyaba-
pumuri.

17 Apunu Akipasi simuri, iwagi ke; ‘Nu Kaiwa-
wonuga upi negebu kwae-nugei ki kau midigi eba
togayagisi paunau kamadi ko kewopi.’
18 Nau Poru nau parauni yau nau naubo idanere
okapakani. Kaiwa kaiwa. Nau dibura rabineya
tondakani ki pokere nau eba notagogasinimuri.
Nu paerenuga ki denai bita nubo wadamana ko
ki ka Mamanuga God e rikapupu deni mena nu
wadinibu bagi. E karako wi waitaniyoto da e
wi nene kwaewena ki mibai wi naigida mena
kataiwagi wetawetara.
Nau yonani ika kewowena. Kaiwa kaiwa.

IYA YONAI
The New Testament in the Umanakaina Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Umanakaina long Niugini

Copyright © 1999 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Umanakaina

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
92bb28a8-6181-5bd4-a67f-1906ab635008